

NOVADAN®**SIKKERHEDSDATABLAD****NOVADAN®****Lime Kalcedon 375 (Kalcedon)****PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden**

Udgivet dato 09.02.2012

Revisionsdato 28.06.2013

1.1. Produktidentifikator

Kemikaliets navn Lime Kalcedon 375 (Kalcedon)

Artikel nr. 41085, 41086, 41087

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Produktgruppe Surt afkalkningsmiddel.

Anvendelse af stoffet eller præparatet Kalkfjerningsmidler

Relevante identificerede anvendelser SU3 Industrielle anvendelser: Anvendelser af stoffer som sådan eller i kemiske produkter* på industri-anlæg
SU22 Faglige anvendelser: Det offentlige område (administration, uddannelse, forlystelser, tjeneste-ydelser, håndværkere)
PC35 Vaske- og rensesubstanter (herunder opløsningsmiddelbaserede produkter)
PROC10 Påføring med rulle eller pensel
ERC8A Udbredt indendørs anvendelse af proceshjælpemidler i åbne systemer

Anvendelser der frarådes Ingen specifikke frarådede anvendelser er identificeret.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn Novadan ApS

Postadresse Platinvej 21

Postnr. DK-6000

Poststed Kolding

Land Danmark

Telefon + 45 76 34 84 00

Telefax + 45 75 50 43 70

E-mail sds@novadan.dk

Web-adresse <http://www.novadan.dk>**1.4. Nødtelefon**

Nødtelefon Giftlinjen. Besvares på dansk og engelsk hele døgnet.: +45 82 12 12 12

PUNKT 2: Fareidentifikation**2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen**Klassificering i henhold til C; R34
67/548/EEC eller 1999/45/EC

Stoffets/blandingens farlige egenskaber For yderligere information, se punkt 11.

2.2. Mærkningselementer**Faresymbol**

Ætsende

R-sætninger	R34 Ætsningsfare.
S-sætninger	S26 Kommer stoffet i øjnene, skylles straks grundigt med vand og læge kontaktes. S36/37/39 Brug særligt arbejdstøj, egnede beskyttelseshandsker og -briller/ansigtsskærm. S45 Ved ulykkestilfælde eller ved ildebefindende er omgående lægebehandling nødvendig; vis etiketten, hvis det er muligt.
Sammensætning på etiketten	Fosforsyre:5 - 15 %, Methansulfonsyre:1 - 5 %

2.3. Andre farer

Farebeskrivelse	Ved kontakt med klorholdige stoffer kan der udvikles giftige gasser. Udvikler kraftig varme ved kontakt med basiske (alkaliske) stoffer, risiko for stødkogning (opsprøjt).
Sundhedsmæssige virkninger	Virker ætsende på hud og øjne. Kan give varig skade på øjnene, specielt hvis produktet ved kontakt ikke STRAKS skylles væk. Se i øvrigt punkt 11 for yderligere information om sundhedsfare.
Miljøeffekt	Produktet indeholder et stof, som er farligt for organismer, der lever i vand. Se også punkt 12. Produktet kan i større mængder medføre en lokal ændring af surhedsgraden i mindre vandssystemer, som indebærer risiko for skadevirkninger overfor vandlevende organismer. Produktet indeholder ingen PBT eller vPvB stoffer.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.2. Blandinger

Komponentnavn	Identifikation	Klassificering	Indhold
Phosphorsyre ...%	CAS-nr.: 7664-38-2 EF-nr.: 231-633-2 Indeksnr.: 015-011-00-6 Synonymer: Phosphorsyre	C; R34 Skin Corr. 1B; H314 Anmærkninger: B	5 - 15 %
Methansulfonsyre	CAS-nr.: 75-75-2 EF-nr.: 200-898-6 Indeksnr.: 607-145-00-4	C; R34 Skin Corr. 1B; H314	1 - 5 %
Alkyldimethylaminoxid	CAS-nr.: 70592-80-2 EF-nr.: 274-687-2	Xi,N; R38,R41,R50	< 1 %
Kolonneoverskrifter	CAS no. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincs-nummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten, skal oversættes hvis muligt). Indhold opgivet i: %, %vgt/vgt, %vol/vgt, %vol/vol, mg/m ³ , ppb, ppm, vægt%, vol%		
FS/FB/FM	T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Ætsende, Xn = Sundhedsskadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oxiderende, F+ = Ekstremt brandfarlig, F = Meget brandfarlig, N = Miljøskadelig		
Komponentkommentarer	<5%: fosfonater , kationisk tensid , <1% parfume . Hele teksten for alle R- og faresætninger er vist i punkt 16.		

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelt	Fjern den tilskadedkomne fra det forurenede område.
----------	---

Indånding	Personen bringes i frisk luft og holdes i ro under opsyn. Ved ubehag søg skadestue og medbring sikkerhedsdatabladet.
Hudkontakt	Vask og skyl straks forurenede hud med vand. Fjern straks tilsmudset tøj og skyl huden med vand. Søg læge ved fortsatte gener.
Øjenkontakt	Vigtigt! Skyl straks med vand i mindst 15 min. Kan give varige skader, hvis øjet ikke skylles øjeblikkeligt. Kontaktlinser fjernes, før skylning påbegyndes. Transporteres straks til skadestue eller øjenlæge. Fortsæt skylningen under transport til skadestue.
Indtagelse	Skyl straks munden og drik rigelige mængder vand. Tilkald ambulance. Medbring sikkerhedsdatabladet. Fremkald ikke opkastning. Hvis opkastning indtræffer, holdes hovedet lavt, så der ikke kommer maveindhold i lungerne. Giv intet at drikke, hvis personen er bevidstløs.
Anbefalet personlige værnemidler til personer som giver førstehjælp	Benyt nødvendige værnemidler. Vedrørende personlige værnemidler, se punkt 8.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Beskrevet i punkt 2.2 og 2.3.
Forsinkede symptomer og virkninger	Ætsningen trænger dybt ind i vævet og bemærkes ofte først efter et stykke tid.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Anden information	Ved bevidstløshed, indtagelse eller øjenkontakt: Tilkald straks læge/ambulance. Vis dette sikkerhedsdatablad.
-------------------	---

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler	Brandslukningsmiddel vælges under hensyntagen til evt. andre kemikalier.
------------------------	--

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Brand- og eksplosionsfare	Produktet er ikke brandfarligt. Ved brand kan der dannes sundhedsfarlige gasser. Slukningsvand, der har været i kontakt med produktet, kan være ætsende.
---------------------------	--

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Personlige værnemidler	Benyt nødvendige værnemidler. Vedrørende personlige værnemidler, se punkt 8.
Brandslukningsprocedurer	Der henvises til firmaets brandprocedure. Informer de ansvarlige myndigheder ved risiko for vandforurening. Undgå indånding af røggasser.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personer	Pas på! Produktet er ætsende. Beskyttelseshandsker, -briller og særligt arbejdstøj skal anvendes. Ved utilstrækkelig ventilation: Brug egnet åndedrætsværn. Vedrørende personlige værnemidler, se punkt 8.
--	--

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger	Undgå udledning til jord og vandmiljø. Ved større udslip til afløb/vandmiljø underrettes lokale myndigheder.
-----------------------------------	--

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Metoder til oprensning	Inddæm og opsug spild med sand, savsmuld eller lignende. Vask forurenede områder med store mængder vand.
------------------------	--

6.4. Henvisning til andre punkter

Andre anvisninger	Se punkt 8 og punkt 13.
-------------------	-------------------------

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Håndtering	Undgå kontakt med hud og øjne. Må ikke blandes med klorholdige produkter, da der kan udvikles giftige klogasser. Brug arbejdsmetoder, der minimerer spredning i form af dampe, støv, røg, aerosoler, stænk mv. i det omfang det er teknisk muligt.
------------	--

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevaring	Opbevares i tætlukket originalemballage. Opbevares adskilt fra levnedsmidler, foder, gødningsstoffer og andre følsomme materialer. Opbevares adskilt fra: Klor og Baser.
------------	--

Betingelser for sikker opbevaring

Opbevaringstemperatur	Værdi: -10-35 °C
Lagerstabilitet	Holdbarhed: 36 måneder.

7.3. Særlige anvendelser

Specifik(ke) anvendelse(r)	Identificerede anvendelser for dette produkt er beskrevet i punkt 1.2.
----------------------------	--

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Administration

Komponentnavn	Identifikation	Værdi	Norm år
Phosphorsyre ...%	CAS-nr.: 7664-38-2 EF-nr.: 231-633-2 Indeksnr.: 015-011-00-6 Synonymer: Phosphorsyre	8 t.: 1 mg/m ³	2011

DNEL / PNEC

Resumé af risikostyringsforanstaltninger, mennesker	Data mangler.
Resumé af risikostyringsforanstaltninger, miljø	Data mangler.

8.2. Eksponeringskontrol

Anbefalede overvågningsprocedurer	Ikke kendt.
Foranstaltning til kontrol af eksponering på arbejdspladsen	Personlige værnemidler skal vælges i overensstemmelse med gældende CEN standarder og i samarbejde med leverandøren af personlige værnemidler. Øjenskylleflaske skal være ved arbejdsstedet.

Sikkerhedsskilte

Åndedrætsværn

Åndedrætsværn	Under normale anvendelsesforhold er åndedrætsbeskyttelse ikke nødvendig. Ved utilstrækkelig ventilation: Brug åndedrætsværn med gasfilter, type E.
---------------	--

Beskyttelse af hænder

Beskyttelse af hænder	Brug beskyttelseshandsker af: Butylgummi. Neoprengummi. Nitrilgummi.
Gennembrudstid	Gennembrudstid for nitrilgummi, neoprene og butylgummi er ca. 3 timer. Anbefalingen er et kvalificeret skøn baseret på viden om indholdsstofferne. Elastiske handsker strækkes ved brug, så handskektykkelsen og dermed gennembrudstiden reduceres. Temperaturen i praksis i handsken er ca. 35 °C, mens standardtesten EN 374-3 er foretaget ved 23 °C. Handskeguidens gennembrudstid er derfor reduceret med en faktor 3.

Beskyttelse af øjne / ansigt

Øjenværn Brug øjenbeskyttelse.

Beskyttelse af hud

Hudværn (andet end handsker) Ved risiko for kontakt skal forklæde eller særligt arbejdstøj anvendes. Brug gummistøvler.

Farer ved opvarmning

Farer ved opvarmning Se punkt 5.

Passende miljøforanstaltninger eksponeringskontrol

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet Se punkt 6.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Tilstandsform	Væske.
Farve	Farveløst.
pH (som det leveres)	Værdi: < 1,0
pH (vandig opløsning)	Værdi: ~ 2,0
Kommentarer, pH (vandig opløsning)	1%.
Vægtfylde	Værdi: ~ 1,10 kg/l.
Opløselighedsbeskrivelse	Fuldstændigt opløseligt i vand.

9.2. Andre oplysninger

Andre fysiske og kemiske egenskaber

Kommentarer Ingen data registreret.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Der er ingen kendt reaktivetsrisiko i forbindelse med dette produkt.

10.2. Kemisk stabilitet

Stabilitet Stabil under normale temperaturforhold og anbefalet brug.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Risiko for farlige reaktioner Udvikler giftige gasser ved blanding med klorholdige produkter. Reagerer med alkali under kraftig varmeudvikling. Tilsæt aldrig vand direkte til produktet. Det kan forårsage en voldsom reaktion. Risiko for stødkogning (opsprøjt).

10.4. Forhold, der skal undgås

Forhold som skal undgås Stærke baser. Klorholdige produkter. Angriber aluminium og andre letmetaller, samt zink, messing, bly, tin m.m.

10.5. Materialer, der skal undgås

Materialer som skal undgås Alkalifølsomme metaller som aluminium og zink samt legeringer med disse metaller.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Farlige nedbrydningsprodukter Ved brand kan der dannes giftige gasser (CO, CO₂, NO_x).

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1 Toksikologisk information

Toksikologiske oplysninger

Andre toksikologiske data Der er ikke udført toksikologiske tests på produktet.

Toksikologiske data fra indholdsstoffer

Komponent Ingen data tilgængelig for indholdsstof(fer).

LD50 oral	Værdi: - -
	Forsøgsdyrsart: -
	Varighed: -
	Kommentarer: -

Andre oplysninger om sundhedsfare

Generelt	Virker ætsende.
----------	-----------------

Potentielle akutte virkninger

Indånding	Aerosoler kan virke ætsende. Indånding kan medføre: Alvorlig skade på slimhinder i næse, svælg, bronkier og lunger.
Hudkontakt	Virker ætsende. Langvarig kontakt medfører alvorlige hudskader.
Øjenkontakt	Stærkt ætsende. Fremkalder stærke smerter og alvorlige øjenskader. Øjeblikkelig førstehjælp er nødvendig. Kontakt med det koncentrerede kemikalie kan meget hurtigt medføre alvorlig skade, muligvis synstab.
Indtagelse	Virker ætsende. Selv små mængder kan medføre alvorlige skader. Kan medføre ætsninger i mund, svælg, spiserør og mavesæk.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Økotoksicitet	Produktet indeholder et stof, som er meget giftigt for organismer, der lever i vand. Indeholder stoffer (N;R50 eller N;R50/53) der er omfattet af multiplikationsfaktor reglen. Store mængder af produktet kan påvirke surhedsgraden (pH-værdien) i vandmiljøet med risiko for skadevirkninger for vandorganismer.
---------------	--

Toksikologiske data fra indholdsstoffer

Komponent	Alkyldimethylaminoxid
Akut akvatisk, fisk	Testmetode: LC50 Art: Fish Varighed: 96 h
Biologisk nedbrydelighed	Kommentarer: Easy biodegradable

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Persistens og nedbrydelighed	Produktet forventes at være biologisk nedbrydeligt.
------------------------------	---

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Bioakkumulationspotentiale	Produktet indeholder ingen stoffer, som forventes at være bioakkumulerbare.
----------------------------	---

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Produktet er vandopløseligt og kan spredes i vandmiljøet.
-----------	---

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

PBT-vurdering resultater	Ikke klassificeret som PBT/vPvB under de nuværende EU-kriterier.
--------------------------	--

12.6. Andre negative virkninger

Miljøoplysninger, konklusion	Dette produkt skal ikke klassificeres for miljøvirkninger.
------------------------------	--

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Foreskriv passende metoder til bortskaffelse	Må ikke tømmes i kloakfløb, aflever dette materiale og dets beholder til et indsamlingssted for farligt affald og problemaffald. Spild og rester bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativer. Endvidere henvises til Miljøministeriets "Bekendtgørelse om affald (Affaldsbekendtgørelsen)".
Produkt klassificeret som farligt affald	Ja
Emballage klassificeret som farligt affald	Ja
EAK-kode nr.	EAK: 0706 Affald fra fremstilling, formulering, distribution og brug af fedt,

	smørelse, sæbe, detergenter, desinfektionsmidler og kosmetiske midler
Anden information	Ved håndtering af affald skal tages hensyn til de sikkerhedsforanstaltninger, der gælder for håndtering af produktet. EAK-koden gælder for rester af produktet i ren form.

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1. UN-nummer

ADR	3265
RID	3265
IMDG	3265
ICAO/IATA	3265

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)

ADR	ÆTSENDE SUR ORGANISK VÆSKE, N.O.S. (Fosforsyre, Methansulfonsyre)
RID	ÆTSENDE SUR ORGANISK VÆSKE, N.O.S. (Fosforsyre, Methansulfonsyre)
IMDG	CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, ORGANIC, N.O.S. (Phosphoric acid, Methanesulphonic acid)
ICAO/IATA	CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, ORGANIC, N.O.S. (Phosphoric acid, Methanesulphonic acid)

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR	8
Fare nr.	80
RID	8
IMDG	8
ICAO/IATA	8

14.4. Emballagegruppe

ADR	III
RID	III
IMDG	III
ICAO/IATA	III

14.5. Miljøfarer

IMDG Marine pollutant	No
-----------------------	----

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

EmS	F-A, S-B
Særlige forsigtighedsregler for brugeren	Ikke relevant.

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL 73/78 og IBC-koden

Andre relevante oplysninger.

Andre relevante oplysninger.	Ikke relevant.
------------------------------	----------------

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

EØF-direktiv	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 648/2004 af 31. marts 2004 om vaske- og rengøringsmidler. Præparatdirektivet 1999/45/EF. Stofdirektivet 67/548/EØF.
Anden mærkeinformation	Kun til erhvervsmæssig brug. Unge under 18 år må som hovedregel ikke arbejde med dette produkt. Brugeren skal være grundigt instrueret i arbejdets udførelse, produktets farlige egenskaber samt nødvendige sikkerhedsforanstaltninger.

Love og regulativer	Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), om oprettelse af et europæisk kemikalieagentur og om ændring af direktiv 1999/45/EF og ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissionens forordning (EF) nr. 1488/94 samt Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissionens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF, med ændringer. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1309 af 18. December 2012 om affald. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 422 af 4. maj 2006 om kosmetiske produkter, med ændringer.
PR-nummer	418993

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Kemikaliesikkerhedsvurdering er gennemført	Nej
--	-----

PUNKT 16: Andre oplysninger

Liste over relevante R-sætninger (punkt 2 og 3).	R38 Irriterer huden. R41 Risiko for alvorlig øjenskade. R50 Meget giftig for organismer, der lever i vand. R34 Ætsningsfare.
Liste over relevante H-sætninger (afsnit 2 og 3).	H314 Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader.
Anbefalinger vedrørende oplæring	Der kræves ingen særlig uddannelse, men brugeren skal være bekendt med dette sikkerhedsdatablad. Brugeren skal være grundigt instrueret i arbejdets udførelse, produktets farlige egenskaber samt nødvendige sikkerhedsforanstaltninger.
Informationer der er tilføjet, slettet eller ændret	Ændring i afsnit: 9, 15.
Ansvarlig for sikkerhedsdatablad	Novadan ApS
Udarbejdet af	MP